

IZVJEŠĆE O RADU

**JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU**

IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PROGRAMA ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA,
PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

- OPĆI DIO -

Klasa: 612-07/20-01/3
Urbroj: 2186/1-015-20-2
VARAŽDIN, 26. VELJAČE 2020. GODINE

I UVOD

- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (u nastavku: Ustanova) je neprofitna organizacija osnovana s ciljem upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima Varaždinske županije. Sjedište Ustanove je u Varaždinu, Kratka 1/IV;
- Ustanova je osnovana u lipnju 1999. godine temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13, 15/18, 14/19) i Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), a njezin kontinuirani stručni rad je započeo početkom 2001. godine;
- Osnivač Ustanove je Varaždinska županija;
- Ustanova obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja Varaždinske županije u cilju zaštite i očuvanja izvornosti, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja;
- Ustanova ima zaposlene četiri djelatnice/djelatnika: ravnateljicu, višu stručnu savjetnicu, administrativnu referenticu i čuvara prirode, sve VSS;
- Ustanovom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova, koje prema članku 21. *Odluke o osnivanju Ustanove* ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" br. 5/07 – pročišćeni tekst, 48/09 i 47/14) podnosi godišnja izvješća o radu Županu;
- Prema članku 134. stavku 6. Zakona o zaštiti prirode Upravno vijeće dostavlja izvršnom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, kao i nadležnom Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

II PROGRAM RADA ZA 2019. GODINU

1. AKTIVNOSTI ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

- A.1. Očuvanje spomenika parkovne arhitekture Arboretum Opeka
- A.2. Očuvanje Dravske park-šume u Varaždinu
- A.3. Očuvanje ostalih zaštićenih područja
- A.4. Istraživanje i praćenje stanja (monitoring) na zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže
- A.5. Nadzor i praćenje stanja u zaštićenim područjima
- A.6. Priprema dokumenata za upravljanje zaštićenim područjima, područjima ekološke mreže i strogo zaštićenim vrstama
- A.7. Definiranje mjera očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije

B. ODRŽIVOST KORIŠTENJA PRIRODNIH DOBARA

- B.1. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u Program održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda
- B.2. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u strateške, prostorne i planske dokumente

C. ZAŠTITA I OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE I TRADICIJSKIH VRIJEDNOSTI

- C.1. Stvaranje preduvjeta za održivu turističku valorizaciju prirodne i kulturne baštine Varaždinske županije

D. UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA

- D.1. Postavljanje novih informativno-edukativnih sadržaja na području regionalnog parka Mura-Drava
- D.2. Postavljanje novih informativno-edukativnih sadržaja na području Dravske park-šume u Varaždinu
- D.3. Provođenje programa za posjetitelje u park-šumi Trakošćan
- D.4. Organizacija IX. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka
- D.5. Podizanje razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode
- D.6. Održavanje postojeće posjetiteljske infrastrukture zaštićenih područja

E. SURADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

- E.1. Suradnja s lokalnom zajednicom u aktivnostima zaštite, očuvanja i uređenja zaštićenih područja
- E.2. Informiranje zainteresirane javnosti

F. RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE

- F.1. Stručna edukacija djelatnika
- F.2. Obavljanje poslova uredskog poslovanja
- F.3. Jačanje kapaciteta JU

2. PROJEKTI

- 2.1. DRAVA LIFE – Integrated River Management
- 2.2. Uređenje poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu
- 2.3. Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000
- 2.4. Edukativno igralište u Dravskoj park-šumi u Varaždinu
- 2.5. Edukativno igralište u park-šumi Trakošćan
- 2.6. Poučna staza Ivanščica
- 2.7. Edukativno šetalište u Varaždinskim Toplicama
- 2.8. „Development and Protection of the Transboundary Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube“ (akronim: RIVERSIDE)
- 2.9. "Protecting and restoring ecological connectivity in the Mura-Drava-Danube river corridor through cross-sectoral cooperation" (akronim: LIFELINE MDD)
- 2.10. Zaštita i uređenje Spilje Vindija
- 2.11. European White Storks (Ciconia ciconia) Roofs - LIFE White Stork

3. KONCESIJSKA ODOBRENJA

- 3.1. Prihvat i vođenje posjetitelja na geološkom spomeniku prirode „Gaveznicica – Kameni vrh“ u Lepoglavi

III IZVORI SREDSTAVA

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode, sredstva za rad Ustanove i obavljanje djelatnosti za koju je osnovana izdvajaju se iz Proračuna Varaždinske županije, kao i iz drugih izvora (sredstva iz državnog proračuna, proračuna JLS-a, donacija, zaklada i slično).

Tijekom 2019. godine za redovan rad Ustanove i obavljanje djelatnosti za koju je osnovana izdvojena su sredstva iz Proračuna Varaždinske županije u iznosu od 1.165.241,00 kuna, što je za 154.090,00 kuna manje od planiranog.

Istovremeno, Ustanova je iz različitih drugih izvora (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, EU sredstva po projektu Drava Life, koncesijska odobrenja, kamate i sl.) dobila sredstva u iznosu od 627.207,00 kuna za projekte vezane

uz zaštitu i očuvanje bijele rode, realizaciju aktivnosti uređenja poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu odn. aktivnosti planiranih u sklopu projekta Drava Life i slično, što je za 330.281,00 kuna manje od planiranog. Zbog kašnjenja projektnih aktivnosti pojedinih projektnih partnera nisu doznačena sva planirana sredstva EU po projektu Drava Life, dok zbog kašnjenja realizacije pojedinih aktivnosti vezanih uz projekt obnove poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu nisu doznačena sva planirana sredstva od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

R.br.	IZVOR PRIHODA	PLANIRANO	pov./smanj.	REALIZIRANO
1.	Proračun Varaždinske županije	1.319.331,00	-154.090,00	1.165.241,00
2.	Ostali prihodi	957.488,00	-330.281,00	627.207,00
3.	Ukupni prihodi (1+2)	2.276.819,00	-484.371,00	1.792.448,00

IV IZVRŠENJE PROGRAMA RADA

PROVEDENE AKTIVNOSTI I REALIZIRANI DIJELOVI PROGRAMA

1. **AKTIVNOSTI ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE**

A. **OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI**

A.1. Očuvanje spomenika parkovne arhitekture Arboretum Opeka

U cilju zaštite i održavanja postojećeg stanja nastavljeno je provođenje aktivnosti redovitog održavanja Arboretuma Opeka (u periodu od travnja do studenog) putem dva vrtlarska djelatnika zaposlena ugovorom o djelu: košnja livadnih površina, orezivanje živice, uklanjanje suhih grana, održavanje puteva i staza, uklanjanje smeća i slično.

A.2. Očuvanje Dravske park-šume u Varaždinu

Nastavljena je suradnja s Hrvatskim šumama vezana uz program gospodarenja Dravskom park-šumom u Varaždinu, a u cilju provođenja smjernica za zaštitu i očuvanje šumskih ekosustava. Poticano je rješavanje pitanja smeća, prometa, te provođenja redovitih aktivnosti zaštite i održavanja predmetnog zaštićenog područja (uklanjanje suhih stabala i suhih grana, sadnja autohtonih vrsta drveća u prorijeđene dijelove šume i slično).

A.3. Očuvanje ostalih zaštićenih područja

Tijekom godine nije bilo potrebe za provođenjem hitnih aktivnosti u ostalim zaštićenim područjima Varaždinske županije.

A.4. Istraživanje i praćenje stanja (monitoring) na zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

Nastavljene su aktivnosti vezane uz inventarizaciju i praćenje stanja divljih i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže putem vanjskih suradnika – izvršena je provjera stanja skloništa šišmiša u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Petrijancu, provedene su aktivnosti praćenja stanja kockavice (*Fritillaria meleagris*) u suradnji s osnovnim i srednjim školama s područja Varaždinske županije, monitoring jadranske kozonoške (*Himantoglossum adriaticum*) u suradnji s PD Ravna gora (Dubravko Šincek), a prikupljeni su i podatci o gnijezdima bijele rode (*Ciconia ciconia*) na gospodarskim i drugim objektima te el. stupovima na području Varaždinske županije.

A.5. Nadzor i praćenje stanja u zaštićenim područjima

Putem redovitog obilaska zaštićenih područja osigurano je evidentiranje promjena i ažuriranje baze podataka o zaštićenim područjima Varaždinske županije. Negativne aktivnosti prijavljene su nadležnim inspekcijskim službama.

A.6. Priprema dokumenata za upravljanje zaštićenim područjima, područjima ekološke mreže i strogo zaštićenim vrstama

Vezano uz planiranu izradu planova upravljanja za područja ekološke mreže NATURA 2000 u sklopu projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000“, pokrenute su aktivnosti na prikupljanju i sistematizaciji podataka o prirodnim vrijednostima vršnog dijela Ivanšćice te područja uz rijeku Dravu. Također, Ustanova je sudjelovala i u konzultacijskom procesu u okviru projekta "Izrada prijedloga planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima) - komponenta livadni plavci".

A.7. Definiranje mjera očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije

Ustanova je redovito sudjelovala u postupcima izdavanja rješenja/dopuštenja odn. uvjeta zaštite prirode za provođenje zahvata i radnji u zaštićenim područjima (u suradnji s županijskim upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša), kao i u postupcima davanja očitovanja u postupcima ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

B. ODRŽIVOST KORIŠTENJA PRIRODNIH DOBARA

B.1. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u Program održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda

Nastavljena je suradnja s Hrvatskim vodama i Ministarstvom zaštite okoliša i energetike po pitanju definiranja uvjeta i mjera zaštite prirode za zahvate i radnje koje se planiraju u sklopu višegodišnjeg Programa održavanja u području od štetnog djelovanja voda za slivna područja u Varaždinskoj županiji (planirani su radovi za period 2019.-2022.). Izvršen je zajednički obilazak pojedinih lokacija na kojima su planirani radovi, te su predloženi dodatni uvjeti i mjere zaštite prirode.

B.2. Ugradnja uvjeta i mjera zaštite prirode u strateške, prostorne i planske dokumente

Ustanova je redovito sudjelovala u postupcima davanja očitovanja, stručnih mišljenja i prijedloga kod izrade prostornih planova JLS-a odnosno ostalih županijskih planskih dokumenata, strategija, izvješća, postupaka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, kao i kod pripreme i izrade planova, strategija, procjena i slično.

C. ZAŠTITA I OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE I TRADICIJSKIH VRIJEDNOSTI

C.1. Stvaranje preduvjeta za održivu turističku valorizaciju prirodne i kulturne baštine Varaždinske županije

Za potrebe interpretacije u okviru poučne staze na Ivanšćici pokrenute su aktivnosti vezane uz prikupljanje informacija o legendama Ivanšćice. Također, redovito se prikupljaju informacije o pričama i legendama vezanim uz ostale zaštićene dijelove prirode i dijelove ekološke mreže u Varaždinskoj županiji.

D. UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA

D.1. Postavljanje novih informativno-edukativnih sadržaja na području regionalnog parka Mura-Drava

Tijekom godine odvijale su se aktivnosti vezane uz realizaciju projekta DRAVA LIFE (postavljanje konstrukcija info-točaka na 6 lokacija unutar područja regionalnog parka Mura-Drava). Završena je i priprema informativno-edukativnih sadržaja koji će se postaviti na postavljene konstrukcije info-točaka.

D.2. Postavljanje novih informativno-edukativnih sadržaja na području Dravske park-šume u Varaždinu

Tijekom godine realizirane su sve aktivnosti koje su planirane u okviru Projekta uređenja poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu (postavljanje informativno-edukativnih ploča, markacija, smjerokaza, vidikovca iznad barskog staništa, klupa i koševa za smeće).

D.3. Provođenje programa za posjetitelje u park-šumi Trakošćan

U sklopu info-točke Trakošćan organiziran je prihvati i informiranje posjetitelja o prirodnim vrijednostima područja (od srpnja do studenog, preko vanjske suradnice zaposlene temeljem

ugovora o dijelu) te su nastavljene aktivnosti vezane uz organizaciju terenske nastave i razvoj različitih edukativnih programa (u suradnji s Centrom izvrsnosti iz biologije Varaždinske županije).

D.4. Organizacija IX. Tjedna botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki u Arboretumu Opeka

U suradnji sa Srednjom školom „Arboretum Opeka“ iz Marčana osmišljeni su i organizirani različiti programi i radionice. Sve školske institucije i javnost s područja Varaždinske županije informirani su o mogućnostima posjećivanja Arboretuma Opeka, te besplatnog sudjelovanja na radionicama.

D.5. Podizanje razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode

U cilju podizanja razine svijesti javnosti o potrebi zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti provedene su aktivnosti obilježavanja Dana planeta Zemlje i Dana zaštite prirode (objava prigodnih tekstova u lokalnim tjednicima i web stranici Ustanove), kontinuirano informiranje javnosti o aktivnostima zaštite prirodnih vrijednosti Varaždinske županije (gostovanje u radio emisijama, članci u tiskanim medijima, distribucija raznih tiskanih promotivnih materijala i slično). Po prvi puta održana je i Međunarodna noć šišmiša. Redovito je održavana i ažurirana web stranica Ustanove.

D.6. Održavanje postojeće posjetiteljske infrastrukture zaštićenih područja

Provedene su aktivnosti na održavanju postojeće posjetiteljske infrastrukture i informativno-edukativnih sadržaja u zaštićenim područjima (obnova info-ploča uz spomenik prirode - paleontološki „Spilja Vindija“, kao i oštećenih info-ploče unutar park-šume Trakošćan te spomenik prirode - geološki „Gaveznicica - Kameni vrh“ u Lepoglavi). Održavani su putevi i staze unutar spomenika parkovne arhitekture „Arboretum Opeka“.

E. SURADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

E.1. Suradnja s lokalnom zajednicom u aktivnostima zaštite, očuvanja i uređenja zaštićenih područja

Nastavljene su aktivnosti suradnje s lokalnom zajednicom na čijem se području nalaze pojedini zaštićeni dijelovi prirode – suradnja s Gradom Varaždinom po pitanju obnove i uređenja Dravske park-šume u Varaždinu, suradnja s općinom Donja Voća i ostalim zainteresiranim dionicima po pitanju zaštite i uređenja spomenika prirode - paleontološkog „Spilja Vindija“, suradnja s Gradom Lepoglava, TZ Grada Lepoglava i TKIC-om po pitanju zaštite, održavanja i uređenja spomenika prirode - geološkog „Gaveznicica - Kameni vrh“ u Lepoglavi, kao i suradnja s ostalim JLS-ima odn. vlasnicima/korisnicima zaštićenih područja. Također je realizirana i aktivna suradnja s civilnim sektorom (Udruga Lepoglavski ahat, Udruga Rafting Matiz i slično).

E.2. Informiranje zainteresirane javnosti

Nastavljene su aktivnosti vezane uz redovito informiranje zainteresirane javnosti (građana, novinara, županijskih vijećnika i slično) o pitanjima zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti Varaždinske županije, te realizacije ostalih obveza koje proizlaze iz odredbi Zakona o pravu na pristup informacija.

F. RAZVOJ KAPACITETA I OMOGUĆAVANJE RADA JAVNE USTANOVE

G.1. Stručna edukacija djelatnika

Tijekom 2019. godine djelatnici javne ustanove sudjelovali su skupu stručnih službi, kao i na različitim drugim stručnim seminarima, radionicama ili događanjima vezanim uz sektor zaštite prirode.

G.2. Obavljanje poslova uredskog poslovanja

Redovito su obavljani poslovi uredskog poslovanja koji uključuju vođenje knjiga uredskog poslovanja, dopremu, otpremu i evidentiranje ulazne i izlazne pošte, prihvata računa i pripremu za plaćanje, vođenje evidencije o financijskim troškovima i slično.

G.3. Jačanje kapaciteta JU

Za potrebe realizacije pojedinih aktivnosti koje su planirane programom rada javne ustanove angažirana su dva vrtlarska djelatnika za poslove održavanja spomenika parkovne arhitekture „Arboretum Opeka“ (ugovori o djelu), kao i suradnica za vođenje info-točke u park-šumi Trakošćan (ugovori o djelu). U sklopu programa stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, tijekom godine je u Ustanovi radila i jedna djelatnica VSS prirodoslovnog usmjerenja. Također, sporazumom s Varaždinskom županijom preuzet je jedan djelatnik, koji je krajem godine zaposlen na poslovima čuvara prirode.

2. PROJEKTI

PROJEKTI KOJI SE TRENUTNO PROVODE:

2.1. DRAVA LIFE – Integrated River Management

JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije je tijekom godine (kao jedan od partnera na projektu) sudjelovala u svim aktivnostima petogodišnjeg projekta Drava Life, koji traje od 2015. do 2020. godine (planiran je produžetak trajanja projekta). Tijekom godine odvijale su se aktivnosti vezane uz postavljanje konstrukcija info-točaka na definiranim lokacijama unutar regionalnog parka Mura-Drava. Također, završena je i priprema informativno-edukativnih sadržaja koji će se postaviti na postavljene konstrukcije info-točaka.

2.2. UREĐENJE POUČNE STAZE U DRAVSKOJ PARK-ŠUMI U VARAŽDINU

Agencija za plaćanja u poljoprivredi odobrila je financiranje projekta obnove poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu u sklopu operativne provedbe mjere M08 "Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma" unutar Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske. Tijekom 2019. godine realizirane su sve aktivnosti koje su planirane u okviru predmetnog projekta (postavljanje informativno-edukativnih ploča, markacija, smjerokaza, vidikovca iznad barskog staništa, klupa i koševa za smeće).

2.3. RAZVOJ OKVIRA ZA UPRAVLJANJE EKOLOŠKOM MREŽOM NATURA 2000

Nositelj projekta je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, a projekt je odobren u okviru sredstava operativnog programa EU Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godine. Projektne aktivnosti između ostalog obuhvaćaju i izradu 5 planova upravljanja koji će obuhvatiti 13 područja ekološke mreže koja se nalaze na području Varaždinske županije, kao i 7 zaštićenih područja. Tijekom 2019. godine provedene su pripremne aktivnosti (početak prikupljanja i obrade podataka) vezane uz izradu planova upravljanja za vršni dio Ivanšćice te područje uz rijeku Dravu.

PRIJAVLJENI PROJEKTI:

2.4. EDUKATIVNO IGRALIŠTE U DRAVSKOJ PARK-ŠUMI

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju obnovu i uređenje postojećih sprava za igru i rekreaciju na dječjem igralištu u južnom dijelu Dravske park-šume u Varaždinu, obnovu edukativnog šesterokutića za djecu, kao i postavljanje dodatnih edukativnih kazala u cilju edukacije o šumama i šumskom ekosustavu.

2.5. EDUKATIVNO IGRALIŠTE U PARK-ŠUMI TRAKOŠĆAN

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju izradu i postavljanje više drvenih

elemenata za igru, rekreaciju i edukaciju o šumama i šumskom ekosustavu na manjim šumskim čistinama koje se nalaze u neposrednoj blizini info-točke Trakošćan.

2.6. POUČNA STAZA IVANŠČICA

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju uređenje više manjih odmorišta s poučnim info-pločama o prirodnim vrijednostima Ivanščice uz postojeći planinarski put Ivanec-Pilana-Mrzljak-Črne Mlake-Pasarićeva kuća.

2.7. EDUKATIVNO ŠETALIŠTE U VARAŽDINSKIM TOPLICAMA

Projekt je prijavljen na natječaj u okviru potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", vezano uz provedbu mjere M08 "Potpora za ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma", podmjere 8.5. "Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava", a rezultati natječaja se još uvijek očekuju. Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju obnovu postojećeg parkovnog mobilijara (klupe, ograda vidikovca, info-ploče na poučnoj stazi) te izradu i postavljanje više drvenih elemenata za odmor, igru, rekreaciju i edukaciju o šumama i šumskom ekosustavu na čistini unutar šumskog dijela spomenika parkovne arhitekture-lječilišnog parka u Varaždinskim Toplicama.

2.8. „Development and Protection of the Transboundary Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube“ (akronim: RIVERSIDE)

Projekt je u svibnju 2019. godine prijavljen u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. i prošao je prvu fazu administrativne kontrole (čekaju se konačni rezultati natječaja). Projektne aktivnosti Ustanove obuhvaćaju veći broj istraživanja vrsta i staništa na području rijeke Drave u Varaždinskoj županiji (Pisces, Odonata, Coleoptera, Lutra lutra, lokacije pogodne za birdwatching), pripremu i tisak publikacija (brošura) o istraživanim vrstama, pripremu i tisak vodiča za birdwatching na području Varaždinske županije, kao i razvoj sustava multimedijske interpretacije prirodnih vrijednosti Dravske park-šume u Varaždinu (izrada multimedijskih aplikacija, nabava opreme).

2.9. "Protecting and restoring ecological connectivity in the Mura-Drava-Danube river corridor through cross-sectoral cooperation" (akronim: LIFELINE MDD)

Projekt je u ožujku 2019. godine prijavljen u sklopu Interreg Danube Transnational Programa i prošao je prvu fazu administrativne kontrole (čekaju se konačni rezultati natječaja). Projektne aktivnosti JU Varaždinske županije obuhvaćaju pripremu i tisak više projektnih publikacija, organizaciju početne konferencije, volonterskih akcija i tečaja za voditelje riječnih škola, te nabavu opreme za uspostavu riječne škole na području Varaždinske županije.

2.10. Zaštita i uređenje Špilje Vindija

Projekt je u listopadu 2019. godine prijavljen na Natječaj Ministarstva kulture za financiranje programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara u 2020. godini, čekaju se rezultati natječaja. Projektom je planirana izrada projektne dokumentacije osnovnog unutrašnjeg uređenja prostora spomenika prirode - paleontološkog Špilje Vindija, radi sprječavanja daljnjeg nekontroliranog ulaza u špilju, zaustavljanja daljnje devastacije kontrolnih profila te omogućavanja stručnog vođenja posjetitelja. Projektna dokumentacija obuhvatila bi razradu vođenja i postavljanja hodnih staza u unutrašnjosti špilje, kao i razradu preliminarnog rješenja zaštite i prezentacije glavnog profila i unutrašnjosti špilje.

PROJEKTI U PRIPREMI:

2.11. European White Storks (*Ciconia ciconia*) Roofs - LIFE White Stork

Krajem 2019. godine započele su pripreme za prijavu ovog projekta kroz program LIFE, potprogram OKOLIŠ, prioritetno područje Upravljanje i informacija. Unutar tog prioritetnog područja financiraju se projekti informiranja, podizanja svijesti i širenja informacija o okolišnim problemima. Aktivnosti Ustanove obuhvatile bi edukaciju i uključivanje škola u praćenje stanja populacije bijele rode (održavanje radionica i slično), kao i opremanje odn. uređenje tzv. rodnog kutka na 4 lokacije (igrališta s informativno-edukativnim sadržajima o bijeloj rodi).

3. KONCESIJSKA ODOBRENJA

3.1. Prihvat i vođenje posjetitelja na geološkom spomeniku prirode „Gaveznicica – Kameni vrh“ u Lepoglavi

Praćene su aktivnosti vezane uz izdano trogodišnje koncesijsko odobrenje Turističko kulturno informativnom centru Lepoglava za prihvat i vođenje posjetitelja na geološkom spomeniku prirode „Gaveznicica – Kameni vrh“ u Lepoglavi. Nije uslijedio nastavak izdavanja predmetnog koncesijskog odobrenja.

NEREALIZIRANE PLANIRANE AKTIVNOSTI S RAZLOZIMA IZOSTANKA REALIZACIJE

Realizirane su gotovo sve aktivnosti i projekti/programi koji su planirani u Programu rada Ustanove za 2019. godinu, osim aktivnosti po prijavljenim projektima za koje se još uvijek očekuju rezultati natječaja.

UČINCI REALIZIRANIH AKTIVNOSTI

- Očuvanje i unapređenje postojećeg stanja zaštićenih lokaliteta;
- Zaštita i sprečavanje daljnje degradacije zaštićenih područja;
- Prikupljanje podataka o vrstama i staništima u područjima ekološke mreže NATURA 2000 u Varaždinskoj županiji;
- Suradnja s lokalnom zajednicom, obrazovnim institucijama i civilnim sektorom;
- Prezentacija zaštićenih područja (info-ploče, poučne staze);
- Edukacija i senzibilizacija šire javnosti o potrebi zaštite prirode (publikacije, plakati, mediji);
- Ostvarivanje pretpostavki za uključivanje pojedinih zaštićenih lokaliteta u turističku ponudu Varaždinske županije.

V OCJENA OSTVARENJA CILJEVA I SVRHE OSNIVANJA USTANOVE

- Osnivanjem Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije formirana je izdvojena institucija čiji je osnovni zadatak koordinacija svih aktivnosti vezanih uz zaštitu, održavanje i promicanje zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Varaždinske županije, kao i poticanje primjene zakonskih mogućnosti u zaštiti prirodne baštine. Svojim radom Ustanova kontinuirano ispunjava ciljeve i svrhu svog osnivanja, što je vidljivo iz svih aktivnosti koje provodi.
- Iako se u svom svakodnevnom radu susreće s brojnim problemima (poput ograničenih financijskih resursa, otežanog upravljanja lokalitetima koji su u privatnom vlasništvu, otežanog provođenja nadzora zbog ograničenih kadrovskih mogućnosti i slično), Ustanova svojim stručnim radom, redovitim obilaskom prirodnih područja i prikupljanjem podataka o zaštićenim područjima, vrstama i staništima kontinuirano doprinosi očuvanju prirodnih vrijednosti Varaždinske županije.
- Pokretanjem i realizacijom različitih aktivnosti i projekata vezanih uz uređenje i zaštitu pojedinih lokaliteta, Ustanova je i tijekom 2019. godine radila na unapređenju stanja pojedinih zaštićenih područja Varaždinske županije (Arboretum Opeka, Dravska park-šuma u

Varaždinu, regionalni park Mura-Drava, park-šuma Trakošćan, spomenik parkovne arhitekture - lječilišni perivoj u Varaždinskim Toplicama, Vršni dio Ivanšćice, Spilja Vindija i drugo). Ujedno, kroz partnersku suradnju odn. pripremu projekata za daljnje financiranje od strane fondova EU, Ustanova je intenzivirala svoje aktivnosti vezane uz ostvarivanje mogućnosti za financiranje projekata zaštite prirode iz različitih drugih izvora.

- Kroz izradu informativno-edukativnih ploča i drugih edukativnih sadržaja, Ustanova je radila na prezentaciji prirodnih vrijednosti Varaždinske županije (završetak uređenja poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu i slično), te time doprinjela u edukaciji i senzibilizaciji šire javnosti o potrebi zaštite i očuvanja prirode.
- Aktivnosti vezane uz uređenje i prezentaciju pojedinih zaštićenih lokaliteta i prirodnih područja također su doprinjele u ostvarivanju pretpostavki za njihovo uključivanje u turističku ponudu Varaždinske županije.

VI OČITOVANJE UPRAVNOG VIJEĆA USTANOVE

Izvešće o radu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije za 2019. godinu pokazuje da je Ustanova u potpunosti ostvarila planirani opseg aktivnosti iz okvira program rada, te dala značajan doprinos u unapređenju, održavanju, zaštiti i promicanju zaštićenih područja Varaždinske županije. Za nastavak uspješnog rada Ustanove, te ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Zakona o zaštiti prirode, neophodno je nastaviti raditi na povećanju i jačanju kapaciteta Ustanove, kao i dugoročnom rješavanju pitanja osiguravanja primjerenog smještaja, odnosno uredskih prostorija Ustanove.

Tijekom 2020. godine Ustanova će svoje aktivnosti usmjeriti prvenstveno na završetak realizacije projekata za koja su dobivena sredstva iz fondova EU. To je projekt „Drava Life“ u okviru kojeg će se završiti izrada 6 informativno-edukativnih točaka na području uz rijeku Dravu u Varaždinskoj županiji, te projekt „Obnova poučne staze u Dravskoj park-šumi u Varaždinu“ u okviru kojeg će se realizirane aktivnosti predstaviti široj javnosti. Očekuje se i početak implementacije ostalih prijavljenih projekata. Također, nastaviti će se aktivnosti vezane uz daljnju pripremu i prijavu projekata za financiranje od strane fondova EU, na prikupljanju podataka o značajnim vrstama i staništima Varaždinske županije, kao i na edukaciji i senzibilizaciji šire javnosti te stvaranju pretpostavki za uključivanje pojedinih lokaliteta u turističku ponudu Varaždinske županije.

Prirodno bogatstvo Varaždinske županije jedna je od njezinih temeljnih vrijednosti i jedan od resursa za njezin daljnji razvitak. Kroz definiciju održivog razvoja i uključivanje stručnjaka iz svih relevantnih područja potrebno je pronaći ravnotežu između gospodarskih potreba, zaštite prirode, okoliša i socijalnog napretka kako bi se očuvale prirodne i kulturne datosti naše još uvijek izuzetno biološki i krajobrazno bogate županije.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Letancije Golubić